

POHJOIS-SATAKUNNAN PERUSPALVELUKUNTAYHTYMÄN TARKASTUSLAUTAKUNNAN VUODEN 2020 ARVIOINTIKERTOMUS YHTYMÄVALTUUSTOLLE

Sisällys

1 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA.....	2
1.1 Kokoonpano	2
1.2 Tehtävät, toiminnan tarkoitus sekä tavoitteet.....	2
1.3 Yhteys tilintarkastajaan	3
1.4 Toimintamuodot	3
2. TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN JA TULOKSELLISUUDEN ARVIOINTI.....	3
2.1 Kuntayhtymän toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen sekä toiminnan tuloksellisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden arviointi.....	3
2.1.1 Terveyspalvelut.....	4
2.1.2 Sosiaali- ja perhepalvelut.....	4
2.1.3 Ikäihmisten palvelut.....	4
2.1.4 Hallinto- ja tukipalvelut	5
2.1.5 Ympäristöpalvelut.....	5
2.2 Talouden tasapainottamissuunnitelman toteutuminen	5
2.2.1 Terveyspalvelut.....	5
2.2.2 Sosiaali- ja perhepalvelut.....	7
2.2.3 Ikäihmisten palvelut.....	8
2.2.4 Hallinto- ja tukipalvelut	8
2.3 Kuntayhtymää koskevat taloudelliset tavoitteet.....	9
3 YHTEENVETO	9

1 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA

1.1 Kokoonpano

Kuntalain 121.1§:n mukaan yhtymävaltuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Yhtymävaltuusto on kokouksessaan 29.6.2017 valinnut tarkastuslautakuntaan seuraavat jäsenet ja varajäsenet:

<u>Varsinainen jäsen</u>		<u>Henk.koht.varajäsen</u>	
Kauko Ylikoski (pj)	(10)	Paavo Tuulensuu	(0)
Aila Kalliomäki	(8)	Keijo Kalliomäki	(0)
Katri Lahdensivu	(10)	Josse Karhu	(0)
Esko Luomanen	(6)	Anne Aho	(0)
Rainer Rajamäki	(3)	Kreetta Alarotu	(0)
Tapio Rauhala (vpj)	(10)	Kaiju Ylinen	(0)
Irmeli Rosenberg	(10)	Aatos Kangas	(0)

Suluissa on esitetty osallistumiskerrat kokouksiin. Kokouksia on ollut 10 kpl, joista 4 on ollut sähköisiä kokouksia Jitsi-sovelluksella.

Tarkastuslautakunnan jäsenillä ei ole ollut ns. pysyviä esteellisyyksiä.

Tarkastuslautakunta toteaa, että yhtymävaltuusto on 23.6.2020 päätöksellä YV 165 myöntänyt Johanna Lahdelle eron tarkastuslautakunnan varajäsenyydestä ja valinnut hänen tilalleen Rainer Rajamäen varajäseneksi Kreetta Alarodun.

1.2 Tehtävät, toiminnan tarkoitus sekä tavoitteet

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on KunL 121 §:n mukaan arvioida, ovatko yhtymävaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet sekä onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tuloksellisuutta tarkastellaan laajasti toiminnan onnistuneisuutena, arvioiden miten hyvin kuntayhtymä täyttää tehtävänsä asukkaiden palvelujen tuottajana.

Tarkastuslautakunta antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Yhtymähallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta (KunL 121.5§).

1.3 Yhteys tilintarkastajaan

Kuntayhtymän tilintarkastajana on toiminut tilintarkastusyhteisö BDO Auditor Oy vastuullisena tilintarkastajanaan Vesa Keso, JHT. Avustavana tarkastajana on toiminut HT Heli Loponen.

1.4 Toimintamuodot

Tarkastuslautakunta on käsitellyt kuntalain edellyttämiä asioita tilivuodelta 2020 kokouksissaan työohjelmassa sovitun kokousaikataulun mukaisesti. Vuoden 2020 arviointityön painopistealueena on ollut yhtymävaltuuston 6.2.2020 hyväksymän talouden tasaapainottamissuunnitelman tavoitteiden toteutumisen arviointi.

Kokouksissa on ollut kuultavina kuntayhtymäjohtaja, talousjohtaja, perhe- ja aikuispalvelujohtaja, vanhustyön johtaja, ylilääkäri, terveystalouden johtaja ja henkilöstöpäällikkö.

Tarkastuslautakunta on saanut johtavien viranhaltijoiden toimesta selvityksiä kuntayhtymän toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta sekä toiminnan tuloksellisuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta. Viranhaltijoiden täytettäväksi on annettu arviointilomake, joka on liitteineen toimitettu ennen kokousta tarkastuslautakunnan jäsenille.

Talouden tasaapainottamissuunnitelman toteutumisen seuranta on toteutettu pyytämällä tulosalueiden johtajilta kirjalliset ja suulliset selvitykset tasaapainottamissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden toteuttamisesta. Nämä selvitykset on pyydetty kahdesti. Nämä käsiteltiin ensin syyskauden kokouksissa ja kevään kokouksissa selvitykset päivitettiin.

Osana arviointityötä tarkastuslautakunta seuraa kuntayhtymän toimielinten ja johtavien viranhaltijoiden toimintaa. Lautakunnan jäsenille on toimitettu toimielinten pöytäkirjat. Pöytäkirjoja seuraamalla lautakunta on suorittanut hallinnon seuraamista sekä kerännyt tietoja palvelutoiminnan toimivuudesta ja tavoitteiden toteutumisen tilanteesta.

2. TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN JA TULOSELLISUUDEN ARVIOINTI

2.1 Kuntayhtymän toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen sekä toiminnan tuloksellisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden arviointi

Toiminnallisia tavoitteita ja niiden saavuttamista on esitelty vuoden 2020 tilinpäätöksen toimintakertomuksessa. Tämän lisäksi Tarkastuslautakunta on saanut viranhaltijoilta kirjallisia selvityksiä yhtymävaltuuston asettamien tavoitteiden saavuttamiseksi tehdyistä toimenpiteistä.

Tavoitteiden toteutumiseen ja toivottujen vaikutusten saamiseen on vaikuttanut vuoden 2020 suuret muutokset: koronapandemia, organisaatiomuutos ja Tapalan peruspalvelukeskuksen peruskorjaus.

Seuraavassa on esitetty tarkastuslautakunnan työskentelyssä esille tulleita tavoitteiden saavuttamiseen sekä toiminnan tuloksellisuuteen ja tarkoituksenmukaisuuteen liittyviä havaintoja.

2.1.1 Terveyspalvelut

Yksi terveyspalveluille asetettu tavoite on ollut sujuvampien asiakasprosessien saaminen avosairaanhoidon. Tämän saavuttamiseksi on terveyspalveluissa siirrytty tuottamaan palveluja enemmän etänä ja aloitettu palveluiden digitalisointi. Tästä esimerkkinä on tuotu esille Omaolo, joka on verkossa toimiva palvelu, jossa saa oireisiin perustuvia ohjeita ympäri vuorokauden ja pitkäaikaissairaille tarkoitettu Omahoito.

Koronavarautumisesta joutuen osa avovastaanoton henkilökunnasta oli siirretty flunssapoliklinikalle. Tämän johdosta kaikkia asiakasprosessien sujuvoittamiseksi suunniteltuja toimenpiteitä ei voitu toteuttaa.

Kuntoutukseen liittyvien palveluiden osalta tavoitteena ollut fysioterapian suoravastaanotto toiminta ja palvelusetelien käyttöönotto ei toteutunut.

Kotiin annettavien palvelujen vahvistamiseksi on esim. lisätty koteihin vietävää kuntoutusta. Tämän lisäksi myös sosiaalityöntekijät, vanhustyön osaajat ja suun terveydenhoitajat ovat jalkautuneet. Kotihoito 24/7 on aloitettu syksyllä 2020. Kotisairaala-toimintaa on vahvistettu.

Suun terveydenhuollossa on tavoitteena ollut toimenpiteiden määrän /asiakaskäynti kasvattaminen. Tähän liittyen on pyritty panostamaan enemmän koko väestön ehkäisevään hoitoon ja vanhusten suun terveyden parantamiseen. Asetetut tavoitteet ovat osin toteutuneet ja saatu aikaiseksi toivottuja vaikutuksia mutta Covid-tilanteesta johtuen kaikkia tavoitteita ei suun terveydenhuollossa saavutettu.

Suun terveydenhuolto on järjestetty täysin omana toimintana vuonna 2020.

2.1.2 Sosiaali- ja perhepalvelut

Sosiaali- ja perhepalveluiden talousarviotavoitteet ovat suurelta osin liittyneet henkilöstöhallintoon. Tarkastuslautakunnan saaman selvityksen mukaan tulosalueella on uudistettu työnjakoa sekä selkeytetty vastuita ja työtehtäviä.

Henkilöstöresurssien tarkoituksenmukaista käyttöä on parannettu sosiaali- ja terveyspalveluiden välillä, kun lyhytaikaiset sijaisuudet on hoidettu sisäisesti yli sektorirajojen.

Esimiestyössä ja henkilöstöhallinnossa tehdyillä toimenpiteillä on ollut huomattava merkitys henkilöstön jaksamisen ja tuloksellisuuden parantamisessa. Esimerkkeinä tehdyistä toimenpiteistä on tuotu esille esim. säännölliset tiimipalaverit ja tiedotteet sekä lisääntynyt esimiehen tuki.

Henkilöstöhallinnossa tehdyt toimenpiteet ovat vaikuttaneet positiivisesti henkilöstön pysyvyyteen. Tämän seurauksena mm. ostopalveluiden käyttö on vähentynyt.

Ryhmätoimintojen lisäämisen tavoite ei ole koronapandemian johdosta toteutunut.

2.1.3 Ikäihmisten palvelut

Koronapandemiasta ja asetuista rajoitteista joutuen ikäihmisten palveluille asetetuista tavoitteista osa on jäänyt saavuttamatta. Pandemia on toisaalta kannustanut käyttämään aikaisempaa enemmän esim. puhelinta ja erilaisia viestisovelluksia, joilla on voitu vaikuttaa positiivisesti toiminnan tuloksellisuuteen ja tarkoituksenmukaisuuteen.

Hoivatyöhön liittyvien digitaalisten ratkaisujen käyttöönotto on odottanut Satasoten yhteisten hankkeiden toteutumista. Asiakaskontakteissa on voitu hyödyntää etälääkäripalveluja mutta etälääkäri ei voi kokonaan korvata fyysisiä lääkäritapaamisia.

2.1.4 Hallinto- ja tukipalvelut

Hallinto- ja tukipalveluiden tavoitteet ovat kohdistuneet esim. johtamis- ja laatujärjestelmän päivittämiseen sekä organisaatiomuutosten aiheuttamien muutostarpeiden toteuttamiseen seuranta- ja toiminnanohjausjärjestelmissä.

Talusojohtajan viranhaltijan usean vaihtumisen takia hallinto- ja tukipalvelujen tavoitteiden toteutuminen ei ole kaikilta osin toteutunut.

2.1.5 Ympäristöpalvelut

Tarkastuslautakunnan saaman selvityksen ja toimintakertomuksen mukaan ympäristöpalveluiden toiminta on olennaisilta osilta ollut sille asetettujen tavoitteiden mukaista.

Kuulemissa on tullut esille terveysvalvonnan johtajan toimiminen Tapalan peruspalvelukeskuksen peruskorjaukseen liittyvissä tehtävissä. Tämä henkilöstöresurssi on ollut pois varsinaisten virkatehtävien suorittamista ja erityisesti esimiestyötä. Tarkastuslautakunta katsoo, että määräaikainen tehtävän sisällön muuttaminen voi olla perusteltua tarkoituksenmukaisen tehtävien hoidon kannalta.

2.2 Talouden tasapainottamissuunnitelman toteutuminen

Seuraavassa on esitetty tulosalueittain talouden tasapainottamissuunnitelmassa esitettyjä toimenpiteitä sekä tarkastuslautakunnan saamien selvitysten perusteella laaditut selvitykset toimenpiteiden toteutumisesta. Suunnitelmassa osa toimenpiteistä oli ajoitettu vuodelle 2020 ja osa vuosille 2021 ja 2022.

Suunnitelmassa esitetyn toimenpiteen arvioitu sopeutuspotentiaali on esitetty suluissa toimenpiteen jälkeen.

2.2.1 Terveyspalvelut

Vuodeosaston koko (1,1 M€)

Euromääräisesti suurin tasapainottamissuunnitelman yksittäinen toimenpide oli vuodepaikkojen vähentäminen 48 -> 35 vuoden 2020 ja 35 -> 30 vuoden 2021 aikana hoitajamitoituksella 0,8. Tämän toimenpiteen taloudelliseksi vaikutukseksi vuodelle 2020 on arvioitu suunnitelmassa 785t€ vuodelle 2020 ja 347t€ vuodelle 2021.

Saadun selvityksen mukaan vuodepaikkojen määrä on koronapandemian takia vaihdellut vuoden 2020 aikana 35 ja 45 välillä ja on ollut 26.6.2020 alkaen 35. 15.2.2021 alkaen osastolla on ollut 30 potilaspaikkaa ja hoitajamitoitus 0,83.

Sairaalapaikkojen tarkoituksenmukaisemmasta kohdentamisesta aiheutuva kustannusten säästö on saadun selvityksen mukaan noin 1,1 M€ vuonna 2020. Tavoitteen saavuttaminen on edellyttänyt yhteistyön lisäämistä vanhuspalveluiden ja liikkuvan kuntoutustiimin kanssa.

Perusterveydenhuollon organisointi hyvinvointikeskukseen (240 t€)

Tavoitteena oli perusterveydenhuollon lääkäri- ja vastaanotto toiminnan yhdistäminen erityispalveluiden kanssa sekä samalla tarkastella lääkäri- ja hoitohenkilökunnan resursssia. Lääkäriresurssin vähentäminen - 2htv. Toimenpiteiden suunniteltu taloudellinen vaikutus vuodelle 2020 oli 240 t€.

Saadun selvityksen mukaan lääkäriresurssin vähentäminen -2 htv on toteutunut. Toteutumiseen on vaikuttanut suuresti lääkäripula. Lisäksi noin puolet lääkäreistä tekee alennettua työaikaa. Ostolääkärikustannus on noin 239 t€.

Lääkärin arkiaikaisen päivystystoiminnan palauttaminen omaksi toiminnaksi (150 t€)

Tavoitteen saavuttamisen taloudelliseksi vaikutukseksi oli arvoitu 150 t€. Saadun selvityksen mukaan kuntayhtymässä on 4.1.2021 alkaen siirrytty päivystystoimintaan, jossa ma-to päivystyksen on hoitanut virkalääkäri ja pe-su ostolääkäri. Virkalääkärit tekevät klo 8-16 päivystyksen virkatyönä ja iltapäivystyksestä maksetaan 1,75 x korvaus

Järjestelyn seurauksena on taloudellinen säästö ollut noin 270 t€ / vuosi.

Ma-to päivystyksen toteuttaminen virkatyönä on edellyttänyt lääkäriresurssin vähentämistä ajanvarausvastaanotolta ja sitä että ylilääkäri on tehnyt maanantain klo 8-20 päivystyksen sekä 2-3 viikoittaista iltapäivystystä.

Tehtävänkuvien tarkistaminen (60 t€)

Tavoitteena oli lääkärin ja sairaanhoitajien tiimityön malli sekä sairaanhoitajavastaanoton prosentuaalinen kasvattaminen. Toteutuessaan toimenpiteiden taloudelliseksi vaikutukseksi arvioitiin 0,5 htv eli noin 60 t€.

Tiimityön mallin aloittaminen on viivästynyt koronapandemiasta, lääkäripulasta ja ti-laongelmista (remontti) johtuen. Sairaanhoitajavastaanoton kasvattaminen ei ole toteutunut, koska pandemiasta johtuen henkilöstöresursseja on siirretty flunssapoliklinikalle.

Etäpalvelut (30 t€)

Tavoitteena oli lääkärin etätöiden mahdollistaminen esim. reseptien uusimisessa ja kontrolleissa. Taloudelliseksi vaikutukseksi on arvoitu 0,25 htv eli noin 30 t€.

Lääkäreille on mahdollistettu etätöitä noin 1-2 pv/kk. Lisäksi on panostettu tietotekniikan hyväksikäyttöön laajemminkin.

Toimenpiteiden vaikutuksesta ICT -kulut nousevat. Kulujen kattamiseen pyritään käyttämään hankerahaa. Välittömän säästötavoitteen saavuttaminen on epävarmaa mutta välillisesti säästötavoitteeseen voidaan hyvinkin päästä. Etätyömahdollisuus ja erilaiset digiratkaisut voivat olla rekrytointivaltti, vaikuttaa positiivisesti työhyvinvointiin sekä voivat nopeuttaa asioiden käsittelyä ja asiakkaiden palveluaikaa.

Mielenterveys- ja päihdekeskus Tähtien toimintatapojen tarkastelu (40 t€)

Tavoitteen toteutuessa toiminnasta vähennettäisiin 1 htv eli sopeutusvara olisi noin 40 t€.

Tarkastuslautakunnan saaman selvityksen mukaan toiminnasta on vähennetty 1 htv ja tavoitteena olleeseen 40 t€ säästötavoitteeseen on tältä osin päästy.

Päivä- ja työtoiminnan kokonaisvaltainen kehittäminen (20 t€)

Tavoitteen toteutuessa toiminnasta vähennettäisiin 0,5 htv eli sopeutusvara olisi noin 20 t€.

Tarkastuslautakunnan saaman selvityksen mukaan kuntouttavasta työtoiminnasta on vähennetty 0,5 htv ja tavoitteena olleeseen 20 t€ säästötavoitteeseen on tältä osin päästy.

Jalkahoitajan tehtävät (25 t€)

Suunnitelmassa oli asetettu tavoitteeksi, ettei kuntayhtymä tuota jalkahoitajan palveluja. Säästövaikutus olisi ollut 25 t€.

Saadun selvityksen mukaan jalkaterapeutin palveluja tuotetaan edelleen, koska sillä on huomattava erikoissairaanhoidon ennaltaehkäisevä vaikutus.

2.2.2 Sosiaali- ja perhepalvelut

Nykyisten sijoitusten läpikäynti ja sijoitusten arviointi (? €)

Talouden tasapainottamissuunnitelmassa tälle toimenpiteelle ei asetettu euromääräistä säästötavoitetta. Yhden laitossijoituksen vuosikustannus on noin 85 t€.

Saadun selvityksen mukaan laitossijoituksia arvioitiin ja osin purettiin keväällä 2020. Purkujen osalta joissakin tapauksissa on kuitenkin pitänyt päätyä uudelleensijoitukseen. Lastensuojelun laitospalveluiden talousarviototeutuma on noin 91,3% ajalla 1-12 2020 (= -131 t€). Vanhempia tukevien avopalveluiden talousarviototeutuma ajalla 1-12 2020 on noin 75,6%.

Koronarajoitusten purkauduttua on lastensuojeluilmoitusten määrä kääntynyt kasvuun syksyllä 2020.

Terveystoimintajien resurssi (225 + 80 t€)

Tavoitteena oli koko terveystoimintajaresurssin ja tehtävänkuvien läpikäynti. Näiden avulla tavoiteltiin 2 htv (90t€) vähentämistä vuonna 2020 ja 3 htv (135 t€) vähentämistä vuonna 2021.

Saadun selvityksen mukaan 3 htv on poistunut irtisanoutumisen johdosta ja 1 htv on siirtynyt sisäisesti muihin tehtäviin. Lisäksi sijaisuuksia on jätetty täyttämättä 2 htv verran. Näiden taloudellinen vaikutus on noin 180 t€/vuosi. Lisäksi esimiestyön uudelleen organisoinnista syntyvä säästö on noin 30 t€/vuosi.

Neuvolapalveluiden osalta tavoitteena oli sopeuttaa terveydenhoitajaresurssi 2 htv (80 t€) vuonna 2022.

Saadun selvityksen mukaan organisaatiouudistuksessa neuvolapalvelut organisoitiin uudelleen erityisesti syntyvyyden lasku huomioiden. Resurssien laskenta on tehty THL:n suositusten mukaisesti. Terveydenhoitajaresurssia on vähennetty 14,7 -> 12,8 htv eli vähennys on 1,9 htv.

Saadun selvityksen mukaan nykyinen terveydenhoitajamitoitus on normaalioloissa riittävä mutta ei kestä suuria muutoksia tai poissaoloja.

2.2.3 Ikäihmisten palvelut

Palvelurakenteen keventäminen (690 t€)

Talouden tasapainottamissuunnitelman asettama tavoite oli vähentää tehostetun palveluasumisen paikkojen vähentäminen -23 paikalla kolmen vuoden aikana. Toimenpiteiden laskennallinen säästövaikutus on 230 t€/vuosi eli kolmelta vuodelta yhteensä 690 t€.

Saadun selvityksen mukaan vuoden 2020 aikana on vähennetty 10 paikkaa. Tehostetun palveluasumisen kysynnän kasvusta johtuen paikkojen määrää ei ole voitu vähentää loppuvuoden aikana. Kotikuntamuuttajien määrän kasvu loppuvuodesta on vähentänyt paikkatarvetta mutta ei vaikuta kustannuksia vähentävästi.

Perhehoidon käyttö omaishoitajien vapaapäivissä (20 t€)

Tavoitteena oli aktivoida perhehoitajia lyhytaikaiseen hoivaan, erityisesti omaishoitajien vapaapäivissä. Tavoitteen säästöpotentiaaliksi oli arvioitu 10 t€/vuosi kahtena vuotena.

Saadun selvityksen mukaan perhehoito ei ole lisääntynyt palvelun tuottajien vähyydestä johtuen.

Ikäihmisten kuntouttavasta päivätoiminnasta luopuminen (189 t€)

Tavoitteena oli vähentää 1 htv vuonna 2020 ja lopettaa ikäihmisten kuntouttava päivätoiminta kokonaan vuonna 2021. Euromääräiseksi säästöpotentiaaliksi oli arvioitu 40 t€ vuonna 2020 ja 149 t€ vuonna 2021.

Saadun selvityksen mukaan päivätoiminta on koronasta johtuen ollut tauolla maaliskuusta 2020 lähtien. Vuonna 2020 on toteutettu myös 1 htv vähennys. Muu henkilöstö on siirretty kotihoitoon, jonne kohdistuvat myös henkilöstökulut. Vuokratkustannukset eivät ole poistuneet.

2.2.4 Hallinto- ja tukipalvelut

Tarkkuutta työvuorosuunnitteluun (158 t€)

Talouden tasapainottamissuunnitelmassa euromääräisesti suurin hallinto- ja tukipalveluihin kohdistuva toimenpide oli lisä- ja ylitöiden poistaminen työvuorosuunnittelua tarkentamalla. Vuoden 2019 toteutuma oli 158 t€, joka oli myös asetettu säästöavoitteeksi.

Saadun selvityksen mukaan työvuorosuunnittelun ohjeistusta on täsmennetty ja toteutumaa seurataan kuukausittain. Vuoden 2020 toteutuneet lisä- ja ylityöt olivat 3,5 htv. Jos lasketaan 40 t€/ htv niin lisä- ja ylitöiden rahalliseksi arvoksi saadaan 140 t€. Tämä lähellä vuoden 2019 tasoa. Tältä osin voidaan katsoa, ettei talouden tasapainottamissuunnitelman tavoitetta ole saavutettu.

Keittiötoiminnan yhdistäminen jäsenkuntien toimintaan (10 t€)

Karvian ja Tapalan keittiötoimintojen yhdistäminen kuntien toimintaan laskettiin mahdollistavan 0,25 htv vähentämisen (10 t€).

Saadun selvityksen mukaan Tapalan keittiötoiminta on yhdistetty 1.6.2020 ja Karvian 1.1.2021. Henkilöstöressin vähentämisestä ei ole tietoa.

Puhtaanapito yhteen organisaatioon (60 t€)

Talouden tasapainottamissuunnitelmassa vuodeosaston laitoshuoltajien integroimisesta muuhun puhtaanapitoon oli suunniteltu saavutettavan yhteensä 2 htv:n hyöty vuosina 2020-2021 (60 t€).

Saadun selvityksen mukaan puhtaanapito on keskitetty 1.9.2020 lukien. Henkilöstöressin vähentämisestä ei ole tietoa.

2.3 Kuntayhtymää koskevat taloudelliset tavoitteet

Kuntayhtymän ulkoiset toimintakulut 59,3 M€ toteutuivat vuonna 2020 edellisvuosia pienempinä. Vuonna 2019 ulkoiset toimintakulut olivat 60,2 M€ ja vuonna 2018 61,6 M€. Posan kuntalaskutus oli 1,1 M€ pienempi kuin vuonna 2019.

Tuloslaskelman osoittamaksi tilikauden ylijäämäksi muodostui 685 t€. Taseeseen kertynyt alijäämä oli ennen tilinpäätöstä 685 t€. Tilikauden 2020 ylijäämällä voitiin katata taseeseen aikaisemmin kertynyt alijäämä.

3 YHTEENVETO

Tarkastuslautakunta katsoo, että kuntayhtymän toiminta on ollut olennaisilta osin yhtymävaltuuston asettamien tavoitteiden mukaista. Tavoitteiden edellyttämien toimenpiteiden toteuttamista on ainakin osittain vaikeuttanut keväällä 2020 alkanut pandemia, Tapalan peruspalvelukeskuksen peruskorjaus sekä organisaatiouudistus.

Talouden tasapainottamissuunnitelman toteutumisen osalta tarkastuslautakunta katsoo, että suunnitelmassa esitetyt toimenpiteet on suurelta osin toteutettu. Siltä osin, kun toimenpiteitä ei ole vielä toteutettu, tarkastuslautakunta kiinnittää

yhtymähallituksen huomiota sen lakisääteiseen tehtävään panna täytäntöön yhtymävaltuuston päätökset.

Seuraavassa on koottuna tarkastuslautakunnan tekemiä keskeisiä havaintoja ja huomioita. Havainnot ja huomiot perustuvat aikaisemmin tässä raportissa esille tuotuihin asioihin.

Digitalisointi ja tietotekniikan hyödyntäminen

Tarkastuslautakunnan saaman tiedon mukaan tulosalueilla on lisätty tietotekniikan hyödyntämistä. Osin tietotekniikan hyödyntäminen on suunniteltu tehtävän maakunnallisten hankkeiden kautta. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että kuntayhtymässä jatketaan aktiivisesti digitalisoinnin ja tietotekniikan kehittymisen tuomien mahdollisuuksien selvittämistä.

Asiakaspalautteen kerääminen

Tarkastuslautakunnan saaman tiedon mukaan sosiaali- ja perhepalveluissa säännöllisen asiakaspalautteen kerääminen aloitetaan viimeistään keväällä 2021. Saadun selvityksen mukaan tavoitteena on myös kehittää oman toiminnan vertailua muihin alan toimijoihin muuttamalla vertailu säännölliseksi ja systemaattiseksi. Tarkastuslautakunta katsoo, että kyseisten toimenpiteiden toteuttaminen tukee tuloksellista ja tarkoituksenmukaista toimintaa.

Henkilöstöhallinnon toimenpiteet

Kuulemisissa on tuotu esille, että henkilöstöhallinnossa ja esimiestyössä tehdyillä kehittämistoimenpiteillä on ollut selkeä positiivinen vaikutus työhyvinvointiin. Työhyvinvoinnilla on suora yhteys toiminnan tuloksellisuuteen.

Suuri osa talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteistä on edellyttänyt henkilöstön toimenkuvien ja työtapojen muuttamista. Joissain kohdin on tuotu esille, että nykyinen toimintamalli toimii normaalioloissa mutta ei ilmeisesti kestä suuria poikkeuksia normaalioloihin. Osin on tuotu esille myös, että nykyinen malli toimii väliaikaisena mutta ei voi olla pysyvä ratkaisu.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että kuntayhtymässä seurataan suunnitelmallisesti muutosten vaikutuksia henkilöstöön ja työssä jaksamiseen.

Tulosalueiden välinen yhteistyö

Merkittävimpien tavoitteiden saavuttamisessa on korostunut tulosalueiden välisen yhteistyön lisääminen. Tarkastuslautakunta pitää hyvänä ja myös jatkossa tavoiteltavana hallinnolliset rajat ylittävän yhteistyön lisäämistä uusien toimintatapojen löytämiseksi.

Yhteistyön lisäämisessä tarkastuslautakunta korostaa yhteisen tulosalueesta riippumattoman tavoitteen löytämisen merkitystä.

Tarkastuslautakunta on suorittanut lakisääteisen arviointitehtävän vuodelta 2020 ja jättää vuoden 2020 arviointikertomuksen kuntayhtymän yhtymävaltuuston käsiteltäväksi.

Yhtymähallituksen yhtymävaltuustolle annettava lausunto arviointikertomuksen aiheuttamista toimenpiteistä pyydetään antamaan tiedoksi myös tarkastuslautakunnalle.

Kankaanpäässä 15.4.2021

Kauko Wikoski
puheenjohtaja

Tapio Rauhala
varapuheenjohtaja

Irmeli Rosenberg

Katri Lahdensivu

Aila Kalliomäki